

MÍT DOMOV A RODINU – „SAMOZŘEJMOST NEBO VZÁCNOST?“

2021

výroční zpráva o činnosti Krajského
úřadu Libereckého kraje v kampani
pro vyhledávání náhradních rodičů

OBSAH

Seznam použitých zkratk	2
Úvod	3
Činnost Krajského úřadu Libereckého kraje v roce 2021	3
Přehled aktivit	6
Náhradní rodinná péče v Libereckém kraji	8
Přílohy	12

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

KÚ LK	Krajský úřad Libereckého kraje
LK	Liberecký kraj
PS VNR	Pracovní skupina pro vyhledávání náhradních rodičů
TNR	Týden náhradního rodičovství
OSPOD ORP LK	Orgány sociálně-právní ochrany dětí obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje
NRP	Náhradní rodinná péče
PP	Pěstounská péče
PPnPD	Pěstounská péče na přechodnou dobu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ÚVOD

Kampaň MÍT DOMOV A RODINU „Samozřejmost, nebo vzácnost?“ v Libereckém kraji funguje od roku 2015. Již v roce 2014 se začala scházet pracovní skupina pro vyhledávání náhradních rodičů, jejíž počet členů postupně vzrostl na 10. Mezi členy pracovní skupiny patří některé organizace z Libereckého kraje, které doprovázejí pěstounské rodiny a také zástupci dvou úřadů. Pracovní skupina realizuje aktivity pro vyhledávání náhradních rodičů a nastavuje kampaň tak, aby oslovovala veřejnost na území celého kraje.

Krajský úřad Libereckého kraje je jedním ze členů pracovní skupiny a jako takový pořádá akce zaměřené na vyhledávání náhradních rodičů. Od října 2019 je realizován projekt „Systémová podpora práce s rodinou v Libereckém kraji“, v rámci kterého je jednou z klíčových aktivit podpora náhradní rodinné péče. Díky projektu je vytvořena pracovní pozice koordinátora aktivit náhradní rodinné péče.

Na každý rok je vytvořen Akční plán k plánu pro vyhledávání náhradních rodičů. Akce, které byly v Akčním plánu na rok 2021 původně uvedené, byly v mnoha případech s ohledem na epidemická opatření upraveny, posunuty, nebo musely být zrušeny. Zároveň byly některé akce zařazeny oproti plánu navíc.

ČINNOST KRAJSKÉHO ÚŘADU LIBERECKÉHO KRAJE V ROCE 2021

Krajský úřad Libereckého kraje v roce 2021 v rámci kampaně realizoval níže uvedené činnosti zaměřené na podporu náhradní rodinné péče v Libereckém kraji.

V únoru 2021 byla vypracovaná Výroční zpráva o činnosti KÚ LK v kampani pro vyhledávání náhradních rodičů a Výroční zpráva o činnosti PS VNR v kampani pro vyhledávání náhradních rodičů. Obě výroční zprávy byly uveřejněny na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje.

V únoru 2021 byl vydán Sborník odborných textů o náhradní rodinné péči (namísto plánované první konference o NRP). Sborník byl distribuován odborné veřejnosti v Libereckém kraji.

V průběhu roku byly uveřejněny čtyři rozhovory s aktéry NRP – v březnu 2021 byl vydán rozhovor s dlouhodobou pěstounkou, paní Kyzlíkovou a s pěstouny na přechodnou dobu, manželi Jiroutovými. V dubnu 2021 jsme zveřejnili rozhovor s psycholožkou náhradní rodinné péče, PhDr. Simonou Bělskou a v září 2021 byl vydán rozhovor s pracovnící tzv. doprovázející organizace, Mgr. Blankou Bihary.

V květnu 2021 vyšla Výroční tisková zpráva ke kampani MÍT DOMOV A RODINU – „Samozřejmost, nebo vzácnost?“, která byla publikována na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje.

V květnu 2021 jsme u příležitosti dne rodiny uspořádali akci „Křídý pro všechny“. Akce se konala ve sportovním areálu v Maškově zahradě v Turnově. Společně s návštěvníky jsme vytvořili barevnou koláž z „křídových“ obrázků a děti měly možnost se v přilehlém areálu sportovně vyžít. Akce byla

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

uspořádána pod hlavičkou kampaň MÍT DOMOV A RODINU – „Samozřejmost, nebo vzácnost?“ a Rodinné politiky LK.

V květnu 2021 jsme vydali letáčky, které seznamují se čtyřmi fiktivními příběhy dětí, pro které hledáme náhradní rodiče. Cílem je přiblížit veřejnosti děti, které potřebují vyrůstat v milující rodině - bez ohledu na jejich věk, zdravotní stav, nebo jinou etnicitu. Protože právě pro takovéto děti hledáme náhradní rodiny, které by jim poskytly bezpečnou a láskyplnou náruč. Tištěné letáčky jsou k vidění v základních školách, v ordinacích lékařů pro děti a dorost, v gynekologických ordinacích nebo v rodinných a mateřských centrech v Libereckém kraji.

V květnu 2021 byla zahájena putovní bannerová výstava. Naše bannery, prostřednictvím kterých vyvracíme mýty panující okolo pěstounství, se cca po měsíci stěhují na různá veřejná místa v Libereckém kraji (obchodní centra, knihovny,...).

V září, říjnu a listopadu 2021 byla zrealizována aktivita „Co ještě nevíte o náhradním rodičovství, aneb povídání u kávy o dětech, které nás potřebují“. Jedná se o neformální posezení pro veřejnost, na kterém se diskutuje o náhradní rodinné péči. Aktivita by se měla konat každý první čtvrtek v měsíci v budově KÚ LK, v čase od 13:00 do 17:00. S ohledem na vývoj situace byla akce v roce 2021 zrealizována jen ve třech měsících.

V říjnu 2021 se již tradičně konal Týden náhradního rodičovství. Během tohoto říjnového týdne členové pracovní skupiny pořádají různé akce na podporu pěstounství. V roce 2021 se Týden náhradního rodičovství věnoval skutečným příběhům pěstounství z Libereckého kraje. Ve spolupráci s doprovázejícími organizacemi jsme sepsali 4 skutečné příběhy dětí, které vyrůstají v pěstounské péči. Texty s fotografiemi (uveřejněné se souhlasem, nebo tak, aby dítě nemohlo být ztotožněno) jsme použili na bannery a do brožury Něco málo o náhradní rodinné péči. Na několika místech v Libereckém kraji byla zrealizována kontaktní kampaň, během které jsme oslovovali veřejnost a informovali ji o NRP. KÚ LK spolu s organizacemi Amina o.p.s. a Centrum Protěž z.ú. uspořádal kontaktní kampaň v centru města Liberec. Ve třech dnech jsme byli u stánku s informačními materiály o náhradní rodinné péči, u kterého byly rozmístěné bannery a součástí kterého byly také dílničky pro děti. Pracovníci KÚ LK a doprovázejících organizací s veřejností hovořili na téma náhradního rodičovství a případným zájemcům předávali více informací a kontakty na organizace, na které je možné se obrátit.

Během Týdne náhradního rodičovství jsme uspořádali akci „Pěstounství - mýty a realita“. Jednalo se o setkání odborníků a pěstounů, kteří se podělili o své zkušenosti a pohledy na náhradní rodičovství. Akce se konala v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

Na Týden náhradního rodičovství byly vyrobeny plakáty, které byly umístěny na výlepních plochách v Libereckém kraji a také v MHD Liberec. K Týdni náhradního rodičovství byla vydána tisková zpráva, která byla uveřejněna na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje a některých doprovázejících organizací, které se na realizaci TNR podílely.

V listopadu 2021 se konala Konference k náhradní rodinné péči, které se zúčastnilo kolem 50 odborníků z Libereckého kraje. Na konferenci zazněly tyto příspěvky:

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Pěstounství jako terapeutické rodičovství – když mít rád nestačí (Mgr. Marta Vaňková)
 Kniha života – jako cesta z krize (Mgr. Veronika Lošťáková)
 Duhové rodiny v systému náhradní rodinné péče (Bc. Radek Šoustal)
 Dětská příprava (Mgr. Alena Svobodová)
 Kontakt dítěte s biologickou rodinou - pohled očima pracovníka a pěstouna (Mgr. Miroslav Boš)

KÚ LK v průběhu roku 2021 organizoval setkání pro odborníky z Libereckého kraje, kteří se náhradní rodinnou péčí zabývají.

V květnu 2021 se konalo jednání pracovní skupiny pro vyhledávání náhradních rodičů. Setkání členů PS VNR bylo spojeno s praktickým seminářem pro členy pracovní skupiny na téma „Biologické dítě v náhradní rodině, aneb jak připravit děti zájemců o NRP na příchod dítěte do pěstounské péče“, jehož lektorkou byla Mgr. Johana Mertová.

Další setkání pracovní skupiny se uskutečnilo v září 2021 a na setkání byli pozváni zástupci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji - pracovníci, kteří se věnují agendě NRP. Toto společné setkání je realizováno pravidelně jednou ročně s cílem výměny zkušeností mezi pracovníky doprovázejících organizací a pracovníky obecních úřadů, slouží k předávání informací, sdílení dobré (ale i špatné praxe) a nastavení vzájemné spolupráce. Ve stejný den pak byl zrealizován druhý workshop k tématu příbuzenské pěstounské péče, kterého se účastnili členové PS VNR a pracovníci OSPOD ORP LK, kteří se věnují náhradní rodinné péči. Tématem workshopu byly „Výchovné problémy“. Téma bylo zvoleno na základě výsledků „Analýzy příbuzenské pěstounské péče v LK“, která byla externím dodavatelem vypracována v rámci předchozího projektu. Workshopem provázela facilitátorka PhDr. Lenka Václavíková, Ph.D.

V září 2021 se uskutečnily ve čtyřech termínech, na různých místech v LK, praktické semináře s tematickou první pomoci, které byly určeny pro již zařazené žadatele o náhradní rodinnou péči.

Evropská unie
 Evropský sociální fond
 Operační program Zaměstnanost

PŘEHLED AKTIVIT

	Název akce	Měsíc, ve kterém se akce konala	Typ akce	Organizace	Náklady	Počet účastníků/oslovených osob
1	Výroční zpráva o činnosti KÚ LK za rok 2020	únor	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0 Kč	nelze určit
2	Výroční zpráva o činnosti PS VNR za rok 2020	únor	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0 Kč	nelze určit
3	Sborník odborných textů o NRP	únor	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	25.630 Kč	Nelze určit
4	Rozhovor s dlouhodobou pěstounskou	březen	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0	nelze určit
5	Rozhovor s přechodovými pěstouny	březen	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0	nelze určit
6	Rozhovor s psychologkou z KÚ LK	duben	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0	nelze určit
7	Tisková zpráva ke kampani	duben	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0 Kč	nelze určit
8	Mezinárodní den rodin „Křídý pro všechny“	květen	Široká veřejnost	KÚ LK	6.020 Kč	100
9	Letáčky „4 typy dětí“ do NRP	květen	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	25.000 Kč	nelze určit (vytisknuto 14 500 ks od každého letáku)
10	Co ještě nevíte o náhradním rodičovství	září	Informační setkání/beseda	KÚ LK	0 Kč	0
11		říjen	Informační setkání/beseda	KÚ LK		0
12		listopad	Informační setkání/beseda	KÚ LK		0
13	Putovní bannerová výstava (+spoty doplňující výstavu)	květen – OC LBC (Delta)	Široká veřejnost	KÚ LK	3.600 Kč	nelze určit
14		červen – OC Forum Liberec	Široká veřejnost	KÚ LK		nelze určit
15		červenec – OC Plaza Liberec	Široká veřejnost	KÚ LK		nelze určit

16		srpen – OC Central Jablonec	Široká veřejnost	KÚ LK		nelze určit
17		září + říjen - iQlandii	Široká veřejnost	KÚ LK		nelze určit
18	Rozhovor s pracovníci doprovázející organizace	září	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0	nelze určit
19	Bannerová kampaň během TNR (Příběhy pěstounství)	říjen	Široká veřejnost	KÚ LK	35.868 Kč	106
20	Brožura – příběhy pěstounství	říjen	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	10.384 Kč	550
21	Tisková zpráva k TNR	říjen	Osvětová/publikační činnost	KÚ LK	0 Kč	nelze určit
22	Plakáty k TNR	říjen	Široká veřejnost	KÚ LK	19.919,88 Kč	nelze určit
23	Beseda pěstounství, mýty a realita	říjen	Informační setkání/beseda	KÚ LK	6.350 Kč	14
24	Konference o NRP	listopad	Informační setkání/beseda	KÚ LK	13.000 Kč	49
25	FB stránky kampaně	průběžně	Široká veřejnost	KÚ LK	0 Kč	nelze určit
					145771,88	819

NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE V LIBERECKÉM KRAJI

Za rok 2021 bylo na krajském úřadě přijato celkem 29 žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče, z toho bylo 15 žádostí o zařazení do evidence osvojitelů, 9 žádostí o zařazení do evidence pěstounů a 5 žádostí o zařazení do evidence pěstounů na přechodnou dobu.

V roce 2021 bylo Libereckým krajem zprostředkováno 24 dětí do náhradní rodinné péče, z toho 18 dětem bylo zprostředkováno osvojení (6 těchto dětí bylo umístěno do osvojení přímo z porodnice). 9 dětem byla zprostředkována pěstounská péče. Za zmínku stojí sourozenecká dvojice romského etnika, které byla zprostředkována pěstounská péče.

Do pěstounské péče na přechodnou dobu bylo v roce 2021 svěřeno 32 dětí z Libereckého kraje. Nejedná o zprostředkovanou péči, do pěstounské péče na přechodnou dobu přicházejí děti na základě usnesení o předběžném opatření bez předchozího zprostředkování. Jedná se o akutní řešení krizové situace v rodině tak, aby dítě nemuselo být umístěno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Níže jsou uvedeny grafy.

První graf ukazuje počty žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče, které byly na KÚ LK podané v letech 2018, 2019, 2020 a 2021. Graf zachycuje všechny druhy podaných žádostí – žádosti o osvojení, pěstounskou péči i pěstounskou péči na přechodnou dobu.

Druhý graf ukazuje počet dětí, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče v letech 2018, 2019, 2020 a 2021, nebo byly svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu.

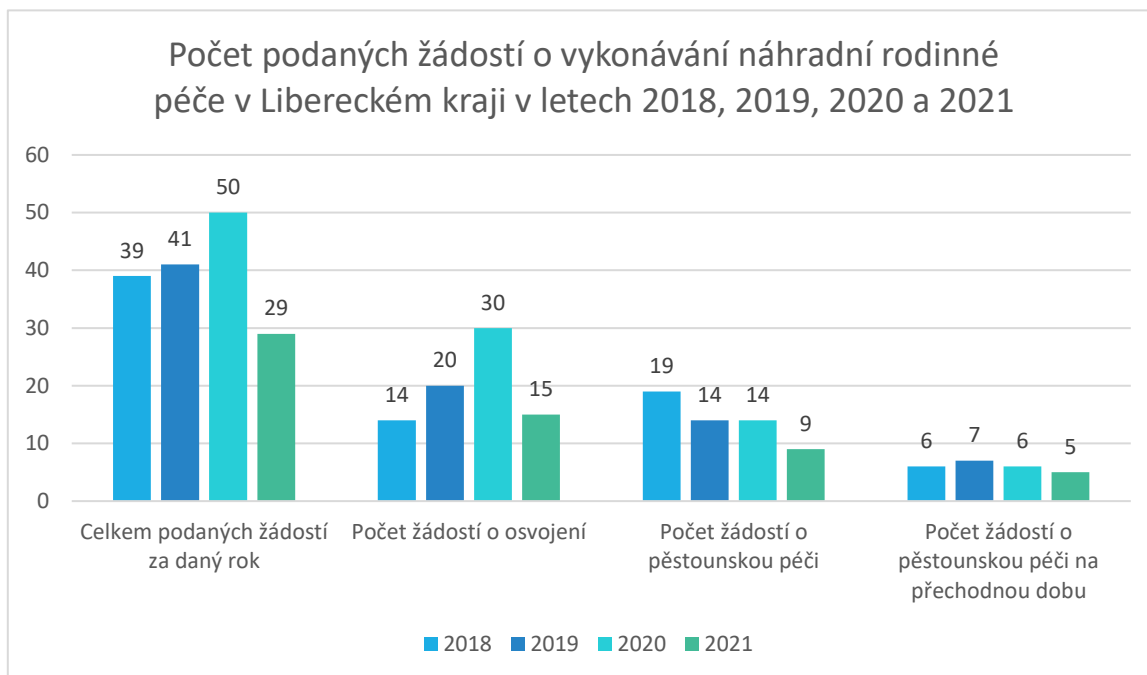
Není možné dávat do souvislosti počet podaných žádostí za daný rok s počtem zprostředkovaných dětí do NRP. Důvodem je např. to, že celý proces od podání žádosti přes odborné posuzování, přípravu žadatele a jeho případné zařazení trvá cca jeden rok – pokud tedy žadatel podá svoji žádost v jednom kalendářním roce, nedá se obecně určit, zda bude zařazen do evidence v tomtéž roce, nebo roce následujícím (a to za situace, že je rozhodnuto, že do evidence žadatelů o NRP bude zařazen a také záleží, ve kterém roce bude vytipován jako vhodný náhradní rodič).

Třetí a čtvrtý graf se věnují zprostředkované náhradní rodinné péči, tedy osvojení a pěstounské péči. Grafy ukazují počty dětí, které jsou tzv. minoritního etnika, nebo jsou v sourozenecké skupině a byla jim zprostředkována náhradní rodinná péče v letech 2018, 2019, 2020 a 2021.

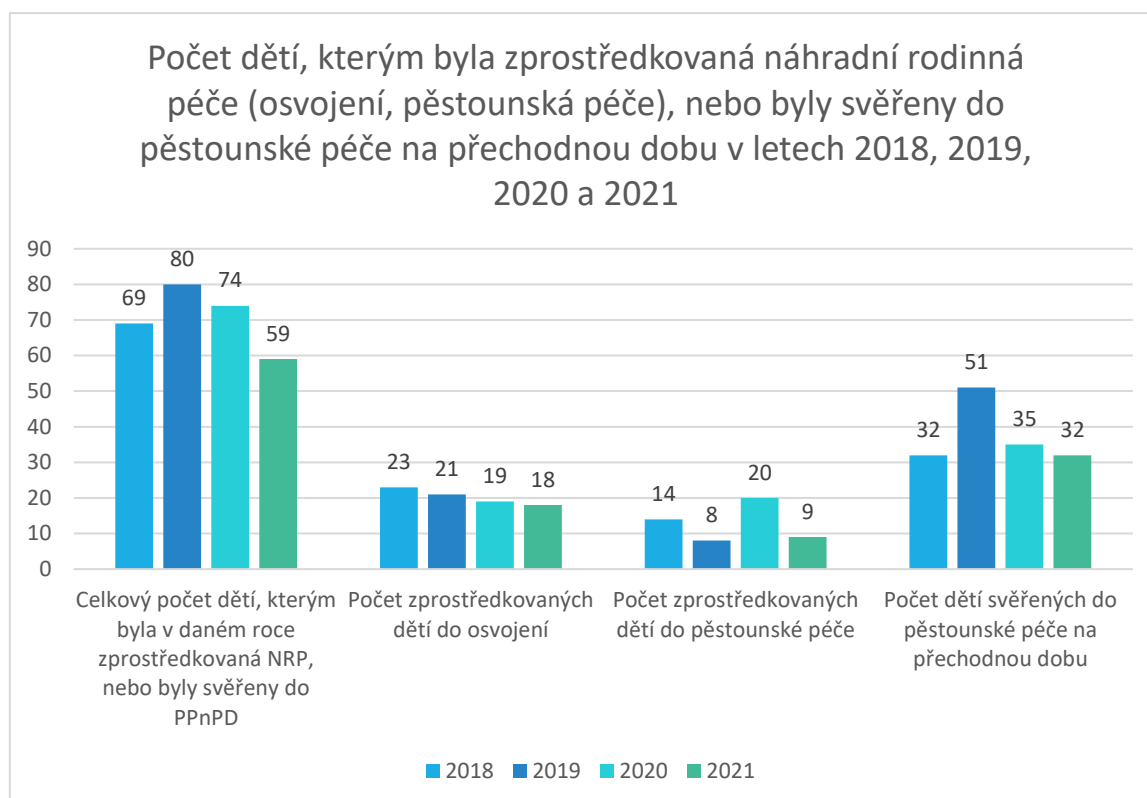

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

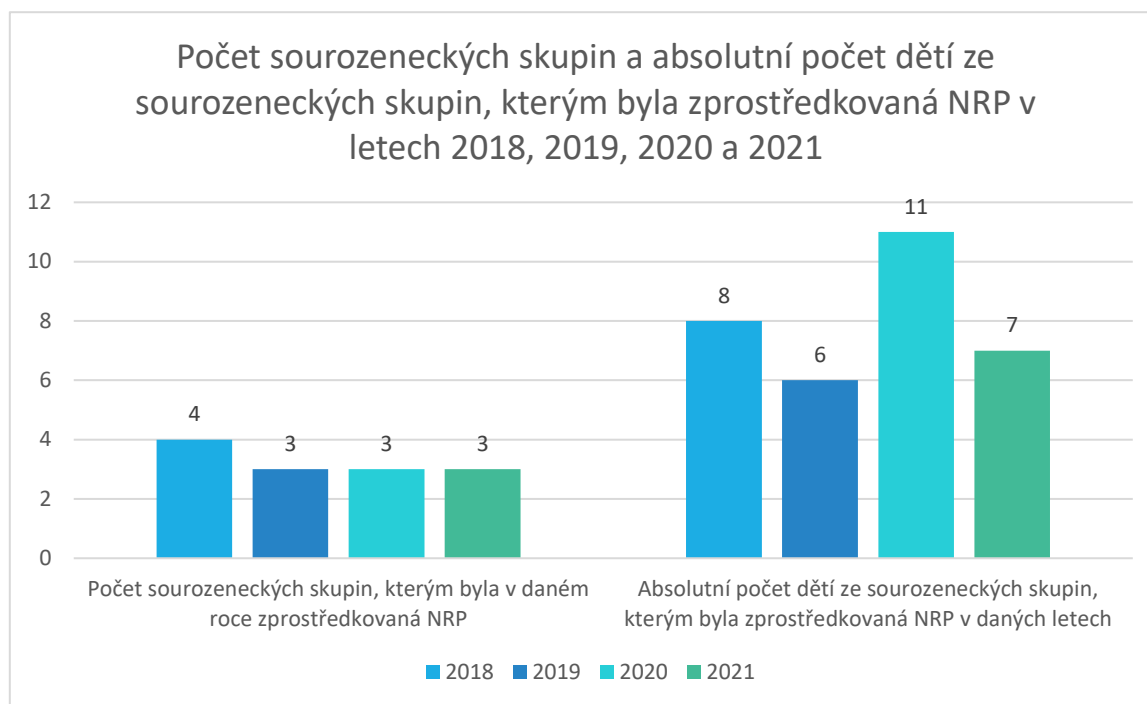
Graf č. 1 - Počet podaných žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče v LK v letech 2018, 2019, 2020 a 2021

Graf č. 2 - Počet dětí, kterým byla zprostředkovaná náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče), nebo byly svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu v letech 2018, 2019, 2020 a 2021

Když se zaměříme na zprostředkování náhradní rodinné péče (tedy na osvojení a pěstounskou péči), můžeme sledovat z celkového počtu dětí, kterým byla NRP zprostředkována, i další kritéria – např. počet dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče a počet sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče.

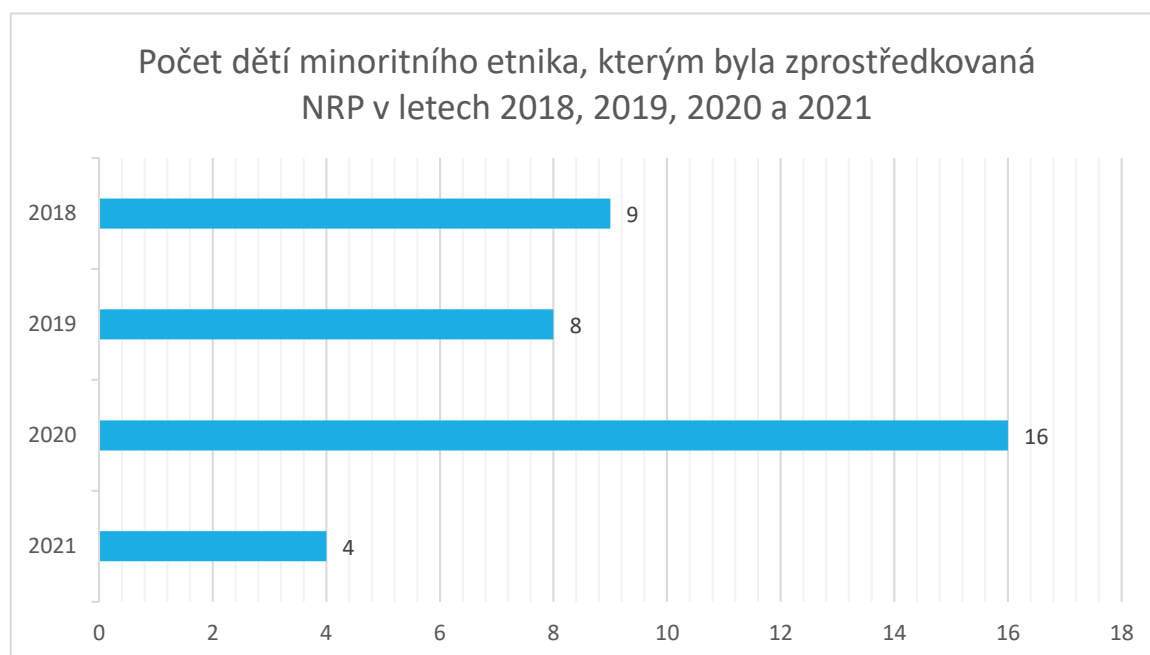

Graf č. 3 - Počet sourozeneckých skupin a absolutní počet dětí ze sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována NRP v letech 2018, 2019, 2020 a 2021

Vývoj počtu zprostředkování náhradní rodinné péče specifickým skupinám dětí (dětí minoritního etnika a sourozenecké skupiny) musíme nahlížet v širším kontextu. Např. počet sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče, je ve sledovaných letech téměř totožný. Důležité je zmínit, že v letech 2018 a 2019 se jednalo o sourozenecké dvojice, kdežto v roce 2020 se jednalo o šestičlennou, tříčlennou a dvoučlennou sourozeneckou skupinu. V roce 2021 se jednalo o jednu tříčlennou sourozeneckou skupinu (osvojení) a dvě dvojčlenné sourozenecké skupiny (pěstounská péče). Pravá část grafu pak ukazuje absolutní počet dětí ze sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována NRP.

Vývoj počtu dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče (osvojení a pěstounská péče) je uveden v grafu níže.

Graf ukazuje, že v roce 2021 se podařilo zprostředkovat náhradní rodinnou péči pouze čtyřem dětem minoritního etnika. Pokles počtu však můžeme dát do souvislosti s celkově nižším počtem dětí z Libereckého kraje, kterým byla v roce 2021 zprostředkována náhradní rodinná péče.

Graf č. 4 - Počet dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována NRP v letech 2018, 2019, 2020 a 2021

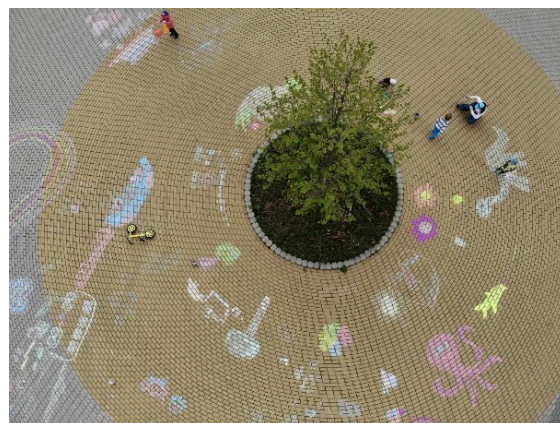

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: plakát a fotodokumentace z akce „Křidy pro všechny“

Evropská unie
 Evropský sociální fond
 Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 2: letáčky o čtyřech typech dětí, pro které hledáme náhradní rodiče

Pro koho hledáme (náhradní) rodiče?

Jsem Erik a je mi pět.

Bydlím teď u tety a strejdy, ale není to opravdová teta a strejda. Byl jsem k nim na nějakou dobu svěřený, ale hledá se pro mě nová rodina, kde bych mohl být už na pořád. Chodím do školky, kde mám kamarády, ale taky se mi občas děti smějí. Mám jinou barvu kůže, než ostatní. Paní učitelky říkají, že to vůbec nevadí a mají mě rády. Občas říkají, že jsem takovej malej čertík, co neposedí. Mám totiž úplně kudrnaté vlasy a pořád někde poskakuju. Znáám starší kluky, co dělají parkur a to se mi moc líbí, to bych také chtěl umět. Chtěl bych mít staršího bráčku, který by mě to mohl naučit.

I DĚTI JINÉHO ETNIKA TOUŽÍ NAJÍT MILUJÍCÍ RODIČE.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Liberecký kraj

MÍSTO DOMOVA A RODINY
"SAMOZŘEKLIVOST NEBO VZÁCNOST?"

Pro koho hledáme (náhradní) rodiče?

Jmenuju se Josefína, ale říkají mi Pepinko.

Je mi sedm a začala jsem chodit do svojí školy. Ta je trochu jiná, říká se jí speciální. Chodím tam, protože moc nemluvim, špatně vidím a někdy mám takové divné dny, kdy hodně křičím. Uklidňuji mě písničky, ty vydržím dlouho poslouchat. Ráda jsem na zahradě, kde pozoruji zvířátka, koukám do nebe a je mi hezky. Potřebuju se spoustou věcí pomoci, třeba s oblékáním a jídlem. Líbilo by se mi, kdybych byla někde, kde jsou zvířátka, s nimi se ráda mazlím.

I ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ DĚTI TOUŽÍ NAJÍT MILUJÍCÍ RODIČE.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Liberecký kraj

MÍSTO DOMOVA A RODINY
"SAMOZŘEKLIVOST NEBO VZÁCNOST?"

Pro koho hledáme (náhradní) rodiče?

Ahoj, já jsem Honza a je mi 14 let.

Bydlím v dětském domově, ale než jsme se sem dostal, tak jsem bydlel s mamkou, pak s babičkou a pak u strejdy. Mamka ode mě jeden den odešla a já o ní nic nevím, tátu neznám. Babička už je moc stará a nemocná a strejda mě bil. Dřív jsem se hodně stěhoval a chodím už do čtvrté školy. Teď přemýšlím, kam půjdu dál. Líbilo by se mi opravovat auta, ale možná bych měl jít spíš někam na střední školu s maturitou. Učitelé ve škole říkají, že bych to zvládl, ale já teda úplně nevím. Možná kdyby mi někdo pomohl s učením a podpořil mě. I když už jsem velký, rád bych bydlel jako ostatní děti v rodině, s tátou, mámou a třeba i sourozenci. Jezdili bychom spolu na výlety, společně bychom večereli, slavili narozeniny a pomáhali si.

I STARŠÍ DĚTI TOUŽÍ NAJÍT MILUJÍCÍ RODIČE.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Liberecký kraj

MÍSTO DOMOVA A RODINY
"SAMOZŘEKLIVOST NEBO VZÁCNOST?"

Pro koho hledáme (náhradní) rodiče?

Ahoj. Já jsem Karolína a je mi 10 roků.

Mám tři mladší bráčky, kteří mě občas zlobí, ale mám je moc ráda. Bráchové mě chrání, když je na mě někdo zlý. Jsou to David, kterému je 8, pak Tomáš, tomu je 7 a nejmladší je pětiletý Adam. Všichni teď spolu vyrůstáme v dětském domově, kde máme společný pokoj. Tety jsou na nás hodné, ale nejezdíme nikam na návštěvy jako ostatní děti, mamka ani tatka se o nás nezajímají. Ve škole mi jde čeština, ale mám problém s počítáním, s učením potřebuju pomoc. Bráchové taky. Baví mě tančování a zpívání, bráchové zase hrají fotbal, nebo běhají. Někdy společně vymýšlíme lumpárny a tety se na nás zlobí. Moc mi chybí někdo, ke komu bych se mohla přitulit a povídat si.

I SOUROZENCI TOUŽÍ NAJÍT MILUJÍCÍ RODIČE.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Liberecký kraj

MÍSTO DOMOVA A RODINY
"SAMOZŘEKLIVOST NEBO VZÁCNOST?"

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 3: Týden náhradního rodičovství – kontaktní kampaň

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 4: Týden náhradního rodičovství – „Pěstounství – mýty a realita“

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 5: Konference o NRP

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

